

к. е. н., доц. Фатюха Н. Г., студ. груп. ФЕУз-110 Міхова М.Р.
Національний університет «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ М. ЗАПОРІЖЖЯ

Актуальність. Місцеві бюджети займають одне з центральних місць в економічній системі кожної держави та активно впливають на задоволення різноманітних потреб населення. Самостійність місцевих бюджетів, згідно з Бюджетним кодексом, гарантується власними та закріпленими за ними на стабільній основі законом, загальнодержавними доходами, а також правом самостійно визначати напрями використання коштів місцевих бюджетів [1].

Виклад основного матеріалу дослідження. Правовою основою для формування доходної частини місцевих бюджетів за рахунок власних коштів є: Бюджетний кодекс України, окремі положення Податкового кодексу України, Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні” та інші.

В цілому обсяг доходів бюджету міста за підсумками року склав 7 540,6 млн.грн., в тому числі доходи загального фонду – 6 044,8 млн.грн., спеціального фонду – 177,4 млн.грн. та офіційні трансферти – 1 318,4 млн.грн. План з урахуванням внесених змін по доходах загального фонду (без урахування офіційних трансфертів) виконаний на 100,8%, понад плану надійшло 48,1 млн.грн. В порівнянні з минулорічним показником відбулось збільшення зазначених доходів на 5,6% або на 322,5 млн.грн.

Рис. 1. Обсяг доходів бюджету м. Запоріжжя за 2020рік

Таблиця 1

Аналіз доходів загального фонду м. Запоріжжя (побудовано за даними [3])

	Обсяг, млн.грн		Структура 2020р., %	Абсолютний приріст, млн.грн	Темп приросту, %
	2019	2020р.,			
Податок на доходи фізичних осіб	3665,3	3772,6	62,4	107,3	2,9
Плата за землю	897,1	839,0	13,9	-58,0	-6,5
Єдиний податок	674,3	774,8	12,8	100,5	14,9
Акцизний податок	288,3	337,7	5,6	49,4	17,1
Податок на прибуток	50,9	157,7	2,6	106,8	У 3,1р.б.
Плата за надання інших адмінпослуг	37,2	24,1	0,4	-13,1	-35,2
Інші	109,2	138,9	2,3	29,7	27,2

В структурі загального фонду найбільша питома вага припадає на податок на доходи фізичних осіб – 62,4% , друге місце займає плата за землю – 13,9% , найменша частка становить плата за надання інших адмінпослуг – 0,4%.

Порівняно з минулорічним показником надходження податку на доходи фізичних осіб збільшилась на 2,9% або на 107,3 млн.грн., що пояснюється зростанням розмірів соціальних стандартів. План по акцизному податку виконаний на 100,2%. Надходження місцевих податків і зборів, які займають в доходах загального фонду 27,8%, склали 1 681,0 млн.грн. або 100,9% до плану.

Основна частина податку на майно - плата за землю, її надходження склали 100,4% планових показників. Обсяг сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, склав 62,2 млн.грн. План виконаний на 102,7%. До бюджету надійшло транспортного податку в розмірі 3,4 млн.грн. або 105,9% до плану. Обсяг сплати єдиного податку склав 101,3% до планового показника. Туристичний збір надійшов у розмірі 1,6 млн.грн., у тому числі від юридичних осіб – 0,8 млн.грн., фізичних – 0,8 млн.грн. (план перевиконаний на 2,8%). У порівнянні з попереднім роком надходження по зазначеному збору зменшились на 0,9 млн.грн. або на 35,1%.

Без врахування трансфертів річний план по доходах спеціального фонду недовиконаний на 3,5% або на 6,5 млн.грн. (здебільшого за рахунок не виконання запланованих показників по власних надходженнях бюджетних установ на 5,2 млн.грн.). Обсяг доходів бюджету розвитку поповнився на 41,6 млн.грн. (виконання плану – 104,8%), в тому числі за рахунок коштів від відчуження майна, що знаходиться в комунальній власності, – на 37,5 млн.грн. (103,0%), коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту – на 4,1 млн.грн. (125,5%).

За звітний період бюджет міста отримав офіційних трансфертів на загальну суму 1 318,4 млн.грн., що на 49,2% менше минулого року.

Висновки. Таким чином, при формуванні напрямків діяльності місцевих органів влади щодо подальшого нарощування доходів місцевих бюджетів необхідно враховувати економічні умови діяльності підприємств, що склалися на сьогодні і досить обережно підходити до їх податкового навантаження. Основні заходи мають бути спрямовані на вирівнювання податкового навантаження на платників і легалізацію фінансової діяльності платників податків, підвищення дисципліни адміністрування податків.

Література

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
2. Довідка про виконання бюджету міста Запоріжжя за 2020 рік. Режим доступу : https://zp.gov.ua/upload/editor/dovidka_pro_vikonannya_byudzhetu_mista_zapori_zhzhya_za_2020_rik.pdf.